

GERONTOLOGIAN PERUSOPINNOT

Turun yliopiston tutkintovaatimusten mukaan (25 op)

syksy 2010- kevät 2012

Tavoite

Opintokokonaisuuden tavoitteena on, että opiskelijalle muodostuu kokonaiskuva vanhenemisestä usean eri tieteenalan näkökulmasta. Opiskelija perehtyy vanhuspolitiikkaan, vanhusten-huollon palveluihin, tavallisimpiin vanhuusiän sairauksiin, niiden hoitoon, kuntoutukseen ja ennaltaehkäisyyn, vanhukseen hoitotyön asiakkaana sekä tieteellisen tutkimuksen merkitykseen gerontologisen tiedon tuottamisessa. Vanhenemisen ilmiötä tarkastellaan yhteiskunnan, yhteisön ja yksilön näkökulmista.

Kohderyhmä

Gerontologian opinnot on suunnattu kaikille vanhenemisestä kiinnostuneille, vanhustyössä ja alan järjestöissä toimiville, luottamushenkilöille, alalle aikoville ja opiskelijoille.

Opintojen vastaavuus tiedekunnan opetukseen

Gerontologian perusopinnot voi liittää osaksi lääketieteellisen tiedekunnan perustutkintojen vapaasti valittavia opintoja

Opintojen toteutus

Opinnot järjestetään Turussa yhteistyössä Turun avoimen yliopiston kanssa. Opinnot toteutetaan kahden lukuvuoden aikana 2010-2012. Opiskelu Gerontologian perusopinnoissa perustuu ohjattuun itseopiskeluun, opintoryhmätyöskentelyyn sekä luentoihin. Kaikki opetus ajoittuu ilta- tai viikonloppuaikaan.

Opintojaksot

1. **Vanhenemisen ulottuvuudet** 15.9.2010 alkaen
2. **Ikääntyminen, yhteiskunta ja yhteisö** 27.10.2010 alkaen
3. **Gerontologisen hoitotyön asiakkaan terveys ja sen arviointi** 26.1.2011 alkaen
4. **Ikääntyneiden sairaudet ja hyvä lääkehoito**
5. **Johdatus gerontologiseen tutkimukseen**

Osallistumismaksu 480 €

Maksuun sisältyy Turun avoimen yliopiston opintomaksu 220 € ja Turun kesäyliopiston osuus 260 €. Maksut suoritetaan kesäyliopiston kautta.

Yksittäisen opintojakson hinta on 110 €.

Sitovat ilmoittautumiset 30.8.2010 mennessä Turun kesäyliopistoon

- 🌐 www.turunkesayliopisto.fi
- ☎ (02) 232 3302

Ilmoittautuminen on sitova. Mahdollinen peruutus tulee tehdä 30.8.2010 mennessä, muussa tapauksessa laskutamme osallistumismaksun kokonaisuudessaan.

1. Vanhenemisen ulottuvuudet (5 op)

Tavoitteet:

Opiskelijalle muodostuu kokonaiskuva vanhenemisestä usean tieteenalan näkökulmasta. Opiskelija kehittää oppimisvalmiuksiaan.

Sisältö:

Gerontologia tieteenalana
Näkökulmia vanhenemiseen ja vanhuuteen
Fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen toimintakyky ja vanheneminen

Toteutus:

Johdantoluentopäivä
Opintoryhmätyöskentely 3 h ja verkkokeskustelua tuutorin johdolla.

Suoritustapa:

Kirjallisuuskuulustelu (4 op)
Hyväksytyt verkkokeskustelut: Näkökulmia gerontologisiin erilliskysymyksiin (1 op)

Aika:

Opintoryhmätapaamiset:
15.9.2010 klo 17.30-19.45   Orientaatio opintoihin ja tutustuminen
29.9.2010 klo 17.30-19.45   Gerontologia tieteenalana

Luentopäivä:

la 25.9.2010 klo 10-16   Fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen vanheneminen
Moodle-ympäristöön tutustuminen

Verkkokeskustelu vko 40 ja 41

Kirjallisuuskuulustelu

I tentti 20.10.2010 klo 18-21
II tentti 19.1.2010 klo 18-21
III tentti 16.3.2010 klo 18-21

Oppimateriaali:

Heikkinen, E. & Rantanen, T. 2008. (toim.) Gerontologia. 2. uudistettu painos. Tampere: Tammer-Paino Oy. (myös 2003 painos käy). Sivut: 96–309, 458–539.

Ajankohtaista artikkelimateriaalia.

Vastuuhenkilö: FT, tutkija Marika Salminen

2. Ikääntyminen, yhteiskunta ja yhteisö (5 op)

Tavoitteet:

Opiskelijalle muodostuu käsitys ikääntymisen yhteiskunnallista ja yhteisöllisistä tekijöistä, vanhuspolitiikasta ja vanhustenhuollon palveluista.

Sisältö:

Ikäihmiset ja yhteiskunnallinen muutos
Vanhuspolitiikan haasteet
Vanhustenhuollon palvelujärjestelmä
Hoidon ja hoivan muuttuvat työmuodot

Toteutus:

Luento 2 h
Opintoryhmätyöskentely 12-15 h
Seminaarityöskentely

Suoritustapa:

Osallistuminen pienryhmätyöhön ja seminaariin tai kirjallinen tehtävä yksilötyönä.

Aika:

Opintoryhmätapaamiset:
3.10.2010 klo 17.30-19.45 Vanhuus ja vanheneminen
10.11.2010 klo 17.30-19.45 Vanhuspolitiikan haasteet
24.11.2010 klo 17.30-19.45 Vanhustenhuollon palvelujärjestelmä
1.12.2010 klo 17.30-19.45 Hoidon ja hoivan muuttuvat työmuodot

Luentopäivä:

27.10.2010 klo 18.15-19.45 Ikääntyminen, yhteiskunta ja yhteisö

Seminaarit: 8.12.2010, 9.12.2010 klo 10-15 **tai** kirjallisen tehtävän palautus 13.12.2010 mennessä
(Kirjallisen tehtävän II palautuspäivä 9.2.2011 mennessä, III palautuspäivä 4.4.2011 mennessä)

Oppimateriaali:

Heikkinen, E. & Marin, M. (toim.) 2002. Vanhuuden voimavarat. Vammala: Tammi.
Jaksolla erikseen sovittava kirjallisuus
SosNet-verkkomateriaali

Vastuhenkilö: lehtori Heikki Suhonen

3 Gerontologisen hoitotyön asiakkaan terveys ja sen arviointi (5 op)

Tavoitteet:

Opiskelija osaa arvioida ikääntyneiden terveyttä ja toimintakykyä sekä käyttää ja arvioida niiden arviointimenetelmiä.

Sisältö:

Ikääntyneiden terveys ja toimintakyky
Terveyden ja toimintakyvyn arviointimenetelmät ja niiden analysointi
Ikääntyvien terveyteen liittyvät ajankohtaiset erityiskysymykset

Toteutus:

Opintoryhmätyöskentely 15-17 h

Suoritustapa:

Kirjallinen työ

Aika:

Opintoryhmätapaamiset:

26.1.2011 klo 17.30-19.45	Ikääntyneiden terveys ja toimintakyky	
9.2.2011 klo 17.30-19.45	Terveyden ja toimintakyvyn arviointimenetelmät ja niiden sointi	analy-
16.2.2011 klo 17.30-19.45	Tutustuminen tiedonhakuun	
9.3.2011 klo 17.30-19.45	Ikääntyvien terveyden erityiskysymykset: Ikääntyvien fyysinen toimintakyky ja elämänlaatu	
16.3.2011 klo 17.30-19.45	Ikääntyvien terveyden erityiskysymykset: Ikääntyvien kuntoutus, kotouttaminen ja omaishoito	
23.3.2011 klo 17.30-19.45	Ikääntyvien terveyden erityiskysymykset: Ikääntyvien ravitsemus, kipu, seksuaalisuus ja päihdeongelmat.	

Kirjallisen tehtävän palautus 13.4.2011 mennessä.

Oppimateriaali:

Huusko, T., Strandberg, T. & Pitkälä, K. (toim.) 2006. Voiko ikääntyneiden elämänlaatua testata? Geriatrisen kuntoutuksen tutkimus- ja kehittämishanke. Vanhustyön keskusliitto. Tutkimusraportti 12. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy.

Pitkälä, K., Savikko, N. & Routasalo, P. (toim.) 2005. Kuntoutuspolun solmukohtia. Geriatrisen kuntoutuksen tutkimus- ja kehittämishanke. Tutkimusraportti 10. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy.

Voutilainen, P. & Vaarama, M. 2005. Toimintakykymittareiden käyttö ikääntyneiden palvelutarpeen arvioinnissa. Stakes. Raportteja 7/2005. Helsinki: Stakesin monistamo.

Vastuhenkilö: Ma. professori Riitta Suhonen

4. Ikääntyneiden sairaudet ja hyvä lääkehoito (5 op)

Tavoitteet:

Opiskelija perehtyy vanhuusiän sairauksiin, niiden hoitoon ja kuntoutuksen erityispiirteisiin. Hän tutustuu laitoshoidon ehkäisyyn tähtäävään toimintatapaan.

Sisältö:

Tavallisimmat vanhuusiän sairaudet ja niiden hoito
Ikääntyvien hyvä lääkehoito
Geriatrinen preventio ja kuntoutus

Toteutus:

Luennot 12 h

Suoritustapa:

Ryhmätentti (kirjallisuus ja luennot) 5 op

Oppimateriaali:

Tilvis, R., Pitkälä, K., Srandberg, T., Sulkava, R., Viitanen, M. (toim.) 2010. Geriatria. 2. uudistettu painos. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim. (soveltuvien osien)

Vastuhenkilö: Ma. professori Ismo Räihä

5. Johdatus gerontologiseen tutkimukseen (5 op)

Tavoitteet:

Opiskelijalle muodostuu kuva tieteellisen tutkimuksen merkityksestä gerontologisen tiedon tuottamisessa. Hän tutustuu gerontologiseen tutkimukseen ja tutkimusten tulosten sovellettavuuteen. Opiskelija perehtyy syvällisesti yhteen ajankohtaiseen gerontologiseen tutkimukseen.

Sisältö:

Gerontologinen tutkimus eri tieteenaloilla
Tutkimusmenetelmät
Tutkimusten soveltaminen käytäntöön
Gerontologinen tutkimus tulevaisuudessa

Toteutus:

Opintoryhmätyöskentely 9 h
Luennot 2 h

Suoritustapa:

Kirjallinen tehtävä

Oppimateriaali:

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 13. uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Vanhuuden ulottuvuudet, Ikääntyminen, yhteiskunta ja yhteisö sekä Vanhus hoitotyön asiakkaana –jaksojen oppimateriaalit

Vastuhenkilö: FT, tutkija Marika Salminen